

Italský Cvičební řád pro pěchotu.

Italský ministr války schválil 21. dubna 1929 nový Cvičební řád pro pěchotu, určený pro řadovou pěchotu, granátnické pluky a prapory alpinů. Nový předpis nahrazuje předpisy z let 1921, 1923 a 1928 a vycházejí z válečných a z poválečných zkušeností zjednodušuje výcvik se zřetelem k stále zkracované služební době.

Malými jednotkami se zabývá podrobně (družstvo, četa, rota), pro prapor a pluk udává spíše směrnice, ponechávaje jejich velitelům více volnosti. Pěší brigáda není v předpis zahrnuta, její činnost v boji za podpory ostatních zbraní je ztotožněna s akcí pěší divise, obsažené v předpise pro vyšší jednotky.

Výcvik jednotlivce a mravní a tělesná výchova jest obsahem samostatných předpisů.

Cvičební řád pro pěchotu skládá se z předmluvy, ze dvou částí a z příloh.

I. část obsahuje výcvik v semknutých tvarech od čety po pluk, ustanovení o počtech a o pohybech s prapory, o přehlídkách a o slavnostech.

II. část se zabývá bojovým výcvikem družstva, čety, roty, praporu a pluku, čety pěchotních děl, hlídek, všeobecně výcvikem ve střelbě a činnosti služeb. Dále obsahuje ustanovení o opětném uspořádání svazů a o úpravě velení.

Přílohy udávají válečné složení pěších jednotek, výměru pojítek, klíč pro signalisování se země k letounu a hloubku pásem bezpečnosti dělostřelectva různých ráží.

V italském Cvičebním řádu „Addestramento della fanteria“ jsou obdobně jako ve francouzském „Règlement de l'infanterie“, v témž roce vydaném, nejnovější názory na boj pěchoty, na které měl již vliv značný odstup od světové války. Předpis není bez významu pro naši armádu — je v něm znáti vliv německé doktriny, aplikované ovšem na skutečnou velkou národní armádu. Jeho zásady mohou být rozhodující pro vývoj doktriny některého z našich nejbližších sousedů.

Proberu tedy postupně jednotlivé části předpisu, zejména ovšem výcvik bojový, při čemž budu spíše přihlížeti k bojové doktríně nežli k metodám výcviku. O těchto se zmíním krátce na konci článku. V závěru se pokusím vytyčiti zásady předpisu a nastíniti jeho charakteristické rysy co možná srovnáváním s naším předpisem a s předpisy našich sousedů resp. velkých evropských armád.

Předmluva.

„Technická dokonalost nepřinese úspěchu, nebude-li oživena mocnou touhou zvítěziti“ — těmito slovy zdůrazňuje předpis důležitost mravní síly a morální výchovy vojska.

Předmluva stanoví závazné taktické názvosloví na př. „prapor

1. (2., 3.) sledu, rota (četa, družstvo) vpřed posunutá (1. sledu) a záložní“.

Nařizuje vedení všech cvičení v duchu skutečnosti a zavrhuje cvičení s příliš nízkými počty nebo se supponovanými pěšími jednotkami. To platí ve zvýšené míře pro malé jednotky — družstva a čety — jejichž výcvik má pro výchovu vojína největší význam. K dosažení větších cvičných počtů u malých jednotek nařizuje předpis zmenšení počtu jednotek ve větších oddílech (praporu, rotě i zčásti v četě).

K srovnání uvádím válečné počty jednotek (z příloh 2 a 3) a mírové minimální počty výcvikové.

Válečné počty.

Řadová pěchota a granátníci.

Pěší (granátnický) pluk:

velitelství s pomocnou rotou,

tři prapory,

četa pěchotních děl 65/17 (tři kusy).

Prapor:

velitelství s pomocnou rotou,

tři roty střelecké,

jedna rota kulometná.

Střelecká rota:

velitel s pomocnou četou,

tři čety střelecké.

Kulometná rota:

velitel s pomocnou četou,

čtyři kulometné čety.

Pomocná rota vel. pluku:

velitel,

velitelská četa,

spojovací četa,

četa služeb (služby a trén [soumaři, káry]).

Pomocná rota vel. praporu:

velitel,

velitelská četa,

spojovací četa,

zvědná četa.

Střelecká četa:

početní stav: 1 důstojník a 58 mužů,

velitel se spojkou (zároveň důstojnický sluha),

tři střelecká družstva — každé o 3 poddůstojnících a 11 mužích, ozbrojených puškou,

jedno družstvo lehkých kulometů, 3—5 poddůstojníků, 10—12 mužů, dva lehké kulometry.

V každé četě jsou vycvičení 3 střelci jako zákopníci, 2 jako zvědové, 2 jako signalisté.

Kulometná četa:

početní stav: 1 důstojník a 35 mužů,

velitel — s 1 signalistou a 1 spojkou (sluha),

tři kulometná družstva — každé o 1 veliteli, 1 střelci (nosič zbraně), 1 nosiči podstavce, 1 nosiči nádržky na vodu

- (přímá obsluha) a o veliteli a 6 nosičích střeliva (muniční hlouček) — družstvo má 1 těžký kulomet.
- Velitelská četa** se skládá z družstev:
 plukovní: štábního a zpravodajského,
 praporeční: štábního, služeb a trénu (soumaři, káry).
- Spojovací četa** plukovní a praporeční má:
 jedno družstvo telefonní,
 jedno družstvo pozorovatelů, signalistů, holubářů,
 jedno družstvo spojek (běžců).
- Zvědná četa** (praporeční) má mimo velitele (+ spojka a signa-
 lista) tři družstva, každé o 2 poddůstojnících a 6 mužích.
- Pomocná četa:**
 střelecké roty:
 velitel s velitelským družstvem,
 družstvo zásobovací,
 trén (soumaři);
 kulometné roty:
 velitel s velitelským družstvem,
 spojovací družstvo,
 zákopnické družstvo,
 zásobovací družstvo,
 trén (soumaři a káry).

Jednotky alpinů.

- Pluk:**
 velitelství s pomocnou rotou,
 2—4 prapory alpinů,
 oddíly horského dělostřelectva, ženijní jednotky a služby.
 Pluk je tedy malou vyšší jednotkou horskou.
- Prapor:**
 velitelství s pomocnou rotou a trénem (soumaři),
 tři rotý jednotného složení.
- Rota:**
 velitel s pomocnou četou (družstvo velitelské, zvědné, zákop-
 nické a zásobovací),
 tři čety střelecké | složeny jako u řadové pěchoty,
 jedna četa kulometná | počty poněkud zvýšeny,
 trén (soumaři a káry).
- Minimální **početní stavy pro mírový výcvik** jsou nařízeny tyto:
 střelecké družstvo: velitel a 8 střelců (asi 60% váleč-
 ného počtu);
 družstvo lehkých kulometů: velitel, 2 lehké kulo-
 mety, každý s velitelem kulometu, střelcem a nosičem střeliva (asi
 50% válečného počtu);
 družstvo těžkých kulometů: velitel, střelec, nosič
 podstavce, nosič nádržky na vodu, nosič střeliva (50% válečného
 počtu);
 zvědné družstvo: velitel, 2 poddůstojníci a 6 mužů
 (= válečné);
 četa střelecká: 3 družstva (z toho 1 družstvo lehkých
 kulometů);
 četa zvědná: 2 družstva (¾ válečného počtu);

četa těžkých kulometů: 2 družstva;
rota střelecká nebo kulometná: dvě čety;
prapor: dvě rotы střelecké, jedna rota kulometná.
Při minimálních počtech má tedy míti na př. pěší (střelecká) rota a prapor asi 25% válečného počtu, kulometná rota kolem 20%, střelecká četa 45%, kulometná četa 25% počtů válečných.

I. část: „Semknuté tvary“.¹⁾

Tento výcvik slouží k utužení kázně, přesnosti, pořádku a soudržnosti. Jím má velitel jednotku „v ruce“. Předpis zavádí trojstupy a změny tvarů prostými obraty, pohyby se dějí krokem a klusem. Odstraňuje staré čtyřstupy a komplikované změny tvarů.

Tvary čety²⁾ jsou trojstup, dvojstup, trojřad a dvojřad. Družstvo lehkých kulometů tvoří vždy levý zástup resp. první řad, další jsou 2 družstva střelecká, třetí stojí v trojřadu na levém křídle trojřadu resp. na zádi trojstupu samo rozděleno v trojstup. V dvojřadu (dvojstupu) jsou v každém řadu (zástupu) 2 družstva, kulometné vždy v čelním řadu (levém zástupu). Rozstup je 60 cm, vzdálenost 1:20 m.

Rota má sraz (nástupový tvar), trojstup (pochodový) a trojřad (pro přehlídky). Odstraněna „kolona“ — náš „sbor“.

Prapor nastupuje v srazu, další tvary jsou sbor, proud a trojřad (zřídka).

Pluk se shromažďuje s prapory v jednom nebo více sledech. Plukovní útvary (pomocná rota atd.) tvoří samostatný prapor, zejména při přehlídkách.

Při defilování ponecháno staré nošení pušky „v rovnováze“ bez bodáku, t. j. puška „v ponos“ vodorovně se zemí.

Předpis sám zdůrazňuje, aby ze semknutých tvarů nebyl činěn zvláštní předmět výcviku na újmu výcviku bojového. Po bojovém cvičení však má být vždy věnována kratší doba těmto cvikům k obnovení pořádku a kázně.

II. část: „Bojový výcvik“.

VIII. Všeobecnosti.

Předpis zdůrazňuje morální vlastnosti vojska: odvahu, vědomí povinnosti a pospolitosti, vytrvalost v boji, vzájemnou důvěru a důvěru v sebe a v své zbraně; tyto vlastnosti zjednaří převahu nad nepřítelem a vedou k vítězství. Důležitost vyhledávání překvapení vyznačuje slovy „překvapený nepřítel jest již zpola poražen“.

Podmínkou úspěchu je rozvinutí a udržení mocné a účinné palby.

1. Zbraně pěchoty jsou:

a) Lehké:

ruční granát — na vzdálenost 20—40 m;

bodák a útočný nůž — při zteči a boji zblízka, srdnatý pěšák jimi rozhodne boj;

¹⁾ Vzhledem k účelu tohoto pojednání je shrnuta v tento krátký přehled celá I. část předpisů (hlava I—VII). Podrobněji je rozvedena II. část „bojový výcvik“.

²⁾ Pro názvy tvarů jsou volena pojmenování podle P-I-1.

pistole — do vzdálenosti 30 m;

puška — na vzdálenosti 200 až 400 m (s oporou);

puškový granátomet — do vzdálenosti 200 m jest velmi účinnou zbraní, nahrazující dělostřelectvo v bezpečnostním pásmu. K vyřazení nepřítele z boje na ploše asi dvou arů je třeba současně střelby 4—5 granátometů, každým po 3—4 granátech;

lehký kulomet střílí účinně do 500 m, proti dobře viditelným cílům (zvláště bočně) do 800 m. V odkrytém a plochém terénu mohou dvě družstva (4 lehké kulometry) úplně uzavřít křížením palby frontu až 600 m. Nepřestřeluje vlastních jednotek, ledaže je velmi převyšuje.

b) Těžké:

Těžký kulomet je velmi účinný do 1000 m. Hromadně užitý proti větším cílům působí dobře do 3000 m i palbou nepřímou. Kulomet vyhledává vždy bočnou palbu, již může úplně uzavřít rasantní střelbou až frontu 800 m. Vlastní vojska přestřeluje bez nebezpečí v plochém terénu, jen jsou-li nejméně 1000 m od kulometu a 500 m od jeho cíle. Může ho býti dobře použito k střelbě na letouny.

Pěchotní dělo doplňuje ostatní zbraně pěchoty. Střílí pravidelně do 1500 m, maximálně do 2600 m. V plochém terénu může přestřelovati vlastní pěchotu, je-li nejméně 500 m od děla a 200 m od jeho cíle. Zasahuje rychle, změna police nečiní obtíží.

c) Útočná vozba

nahrazuje v útoku a v protiútku dělostřelectvo. Mimo boj musí být držena daleko od nepřátelské linie. Je velmi zranitelná dělostřelectvem, proto účinkuje překvapením s podporou dělostřelectva za těsné součinnosti s pěchotou, která je stále připravena k využití úspěchu.

2. Pojítka dělí předpis

a) na elektrická — telefon — rychlost stavby 2—3 km, svinování 3—4 km za hodinu, zřízení stanice trvá 1—2 minuty, ústředny 4—6 minut. Bitevní síť musí býti vždy oddělena od sítě operační;

radiotelegrafie má akční radius od 2 do 10 km, slouží hlavně k spojení velitelů od praporu výše a k spojení s dělostřelectvem;

radiotelefonie nahrazuje předešlou při přímých hovorech otevřenou řečí (smluvené značky). Pracuje od 1000 do 4000 m;

b) optická: Jsou často jediným pojítkem pěchoty. Předpis jmenuje různé stanice s akčním radiem od 2 do 25 km (v noci). Signalizační plátna označují letci linii, vytyčovací terče označují velitelství a slouží ke korespondenci s letcem;

c) živá: spojky (běžci, cyklisté, motocyklisté) nahrazují ostatní pojítka, je nutno vždy organisovati stanice a síť spojek nezávisle na ostatních pojítkách;

poštovní holubi: pěchota jich užívá jen k spojení dozadu a jen ve dne.

d) Letoun může sloužiti k spojení s velitelstvím vyšší jednotky. Podobně působí i pozorovatelný a aerostat.

Dále uvádí předpis pojítka akustická (polnice, sirény), vrhače zpráv a telegrafii drátovou a zemí.

3. Spolupráce zbraní.

Tento odstavec zdůrazňuje předem soběstačnost pěchoty a nutnost těsné spolupráce s ostatními zbraněmi, jejíž zásadní podmínkou je znalost výkonnosti sesterských zbraní a jejich charakteru. Nabývá se jí hlavně společným cvičením.

„Vítězství pěchoty je cílem a odměnou námahy a obětí každé zbraně, je vítězstvím všech. Každý pracuje vlastními prostředky do důsledku v pevné důvěře, že ostatní jej všemi silami podporují.“

Spolupráce pěchoty a dělostřelectva je zvláště zdůrazňována. Vyžaduje vzájemného dorozumění před akcí a stálého spojení za boje. Dělostřelectvo provádí přípravu, podporu, ochranu pěchoty, palbu proti bateriím a palbu rušivou. V bezpečnostním pásmu nahrazují palbu dělostřelectva těžké zbraně pěchoty a puškové granáty.

Bezpečnostní pásma udává příloha 6 takto:

Druh děl	Střední pásmo bezpečnosti při palbě	
	čelné	bočné
malé ráže	150—200 m	50—70 m
kanony 105 mm	250—300 m	100—150 m
houfnice 149 mm	350—400 m	250—300 m
těžká střední ráže	400—500 m	—
děla velké ráže	600—800 m	—

Dorozumění obou zbraní před bojem záleží u pěchoty v udání výchozí základny, nárysu zamýšleného manévru, cílů pro palbu dělostřelectva, předvídaných zastávek a přesunů SV., dělostřelec oznámí své možnosti palby, pásma bezpečnosti (podle cílů) a trvání žádaných paleb. Vzájemně udají způsob a prostředky užité k spojení. Za boje pracují spolu obdobně.

Spolupráce pěchoty a letectva.

Je pravidlem u velitelství vyšších jednotek. V zásadě se pěchota kryje i před vlastním letectvem. Vytyčuje se jen na žádost letce k rozkazu velitele čety a vyššího a jen na dobu nezbytně nutnou. Nepřítel v 1. sledu před vlastní pěchotou smí být postřelován kulomety nebo pumami z letounů vždy po předchozím uvědomení vlastní pěchoty. Letectvo zásobuje pěchotu, jen je-li nezbytné. Obrana proti letadlům těžkými kulomety je povinností pěchoty v každé akci.

IX. Výcvik družstva.

1. Družstvo střelecké.

Všechno mužstvo družstva jest ozbrojeno puškou s granátometem.

Bojové tvary družstva jsou:

zástup, dvojstup a trojstup, dále oba poslední tvary s rozstupy, jež určí velitel, při čemž v každém zástupu je 5—7 mužů;

rojnice — družstvo ve třech (i více) hloučcích po 4—5 mužích vedle sebe, rozstup mezi muži 3—5 kroků, mezi hloučky pravidelně 10 kroků.

Přibližování počíná, jakmile je nutno krýti se před pozorováním a palbou nepřítele. Cvičitel určí vždy cíl postupu, nepřátelskou pozorovatelnu a směr palby, před níž je třeba se krýti. Družstvo se chrání vždy před překvapením pozorováním do boků a dozadu. V odkrytém terénu postupuje klusem a přískoky různé délky, závisícími na vzdálenosti krytů. Velitel volí tvary nejvhodnější podle terénu.

Útok zahajuje družstvo, jakmile musí rozvinouti všechnu svou palebnou sílu. Družstvo útočí na frontě asi 50 m. Palbu provádí zásadně puškovým granátometem od 200 m počínaje, puškou (od 400 m) výjimečně, chybí-li mu podpora kulometů nebo nestačí-li tyto kulometry k neutralisaci nepřítele. Střílí se toliko na rozkaz, klidně a přesně. Přískoky po hloučcích nebo jednotlivě. Neuposlechnutí rozkazu k vyrazení trestá velitel zbraní. Cestu přískoku určuje velitel, postupující hlouček je podporován palbou ostatních podle rozkazu velitele družstva.

Zteč provede celé družstvo současně po přiblížení na 30—40 m k nepříтели. Před ztečí ustane palba granátometů a vrhnou se ruční granáty, vyrazí se bodákem a útočným nožem na výkřik velitele „Savoia“.

Po dobytí cíle se družstvo uspořádá za cílem (ve směru útoku), nikdy na něm. Nemá-li rozkazu k zastavení, postupuje nepřetržitě, pokud nemusí opět použití palby. Čištění posice a odstranění zbylých odporů je věc záloh.

V útoku s tanky využije družstvo rychle úspěchů jimi dosažených a těsně s nimi společně pracuje.

Při zastávce v útoku nařídí velitel družstva úpravu terénu; pozorování a ochranu pracujícího družstva provádějí vedety, střídající se po jedné hodině.

Obrana značí rozvážné používání palebných zbraní bez myšlenky na ústup. Družstvo se rozčlení na frontě asi 100 m, střílí jen do vzdálenosti 200 m, palbu zahájí granátometry na přední prvky nepřítele a do jeho boku. Od 30—40 m brání se vrháním ručních granátů, přechází-li nepřítel přes to v zteč, vrhne se naň družstvo bodákem a útočným nožem a protiútokem jej zatlačí. V obraně tvoří družstvo „středisko odporu“ spolu s 1 nebo 2 kulometry a pracuje v těsném souladu se středisky sousedními.

2. Družstvo lehkých kulometů.

Družstvo má dva lehké kulometry, při zničení jednoho doplní jeho obsluha zbraň druhou nebo bojuje puškou. Je-li družstvo dáno k zesílení družstvu zvědnému nebo střeleckému, podléhá vždy veliteli těchto družstev bez zření k služebnímu stáří a hodnosti.

Bojové tvary družstva jsou:

dvojstup a zástup — nebo onen s rozstupy různé velikosti, rojnice — zbraně vedle sebe, rozstup asi 10 kroků, nosiči střeliva v hloučku nejméně 30 kroků za zbraní s rozstupy a vzdálenostmi 4—5 kroků.

Pro přibližování platí totéž jako pro družstvo střelecké. Družstvo přesunuje zbraně po sledech, aby mohlo okamžitě zahájit a nepřetržitě udržovat palbu.

V útoku směřuje celé úsilí družstva k udržování nepřetržité, přesné a klidné palby. Snaží se přiblížit k nepříтели na nejkratší vzdálenost bez užití vlastní zbraně. Palbu řídí velitel družstva po-

dle potřeb družstev střeleckých a rozkazů velitele čety. Kulomet pálí dávkami, mezerami smí střílet, jen jsou-li nejméně 40 m široké — pěchota musí býti vzdálena alespoň 20 m od směru palby. V plochem terénu nesmí přestřelovati. Ochrana zbraně přísluší hloučku nosičů střeliva.

Za zteče družstvo rychle postoupí vpřed samostatně a podporuje další útok, nebo chrání opětne uspořádání čety. Je-li nepřítel zakopán velmi blízko vlastních zákopů, může se výjimečně družstvo účastniti přípravy útoku nebo zteče, při čemž střílí co nejdéle, a pak se rychle přemístí.

Při zastávce pracuje družstvo obdobně jako střelecké, kulometry musí míti možnost zahájit palbu v kterémkoli směru.

V obraně jest úkolem družstva zastavit útok nepřítele palbou dříve, než dospěje na ztečnou vzdálenost. Palbu zahájí na největší ještě účinnou vzdálenost a udržuje ji, pokud neohrožuje vlastní vojsko. Poté přemístí palbu do boků a na zadní sledy, všechno volné mužstvo použije pušek a ručních granátů a vrhne se na nepřítele bodákem.

Útočí-li nepřítel tanky, je cílem palby vždy postupující pěchota.

V připravené obraně působí kulometry křížovou palbou, o čelní ochranu pečují nosiči střeliva. Družstvo bývá zpravidla rozděleno mezi dvě střediska odporu.

3. Družstvo těžkých kulometů.

Družstvo má jeden těžký kulomet, dělí se na hlouček bojový (zbraň a obsluha) a hlouček muniční (nosiči střeliva).

V boji zasahuje rychle, s překvapením, přesnou palbou, rychle mění posici, jeho činnost směřuje vždy jen k podpoře a ochraně pěchoty, o vlastní obranu kulometu pečuje obsluha osobními zbraněmi.

Bojové tvary jsou tytéž jako u družstva lehkých kulometů, v rojnici je hlouček muniční nejméně 30 kroků za hloučkem bojovým.

Za přibližování snaží se ukrýti přítomnost zbraně a vyhledávají postavení s největším postřelovaným polem, tedy co možná vyvýšená nebo na zdech, domech a stromech. Přímá obsluha musí být výborně vycvičena ve střelbě a odhadování vzdáleností.

V útoku zachovává tuhou palebnou kázeň, jeho činnost směřuje vždy k podpoře útočících čet, při jejich pronikání zesílí palbu. Při zteči přenese palbu vzad a do boků.

V obraně působí hlavně bočnou a šikmou palbou, volí výměnná palebná postavení. Dbá zejména maskování.

Muniční hlouček musí býti stále cvičen v zásobování střelivem, mužstvo je mimo to cvičeno v obsluze zbraně.

4. Zákopnické družstvo.

Zákopníci cvičí s počátku sloučení po praporech, v druhém období pracují u jednotek a pro ně. Jsou zvláště vycvičeni v maskování. V boji se připojí k bojujícím četám jako střelci, nosiči střeliva a p.

X. Výcvik čety.

1. Četa střelecká.

Složení: 3 družstva střelecká, jedno družstvo lehkých kulometů. V boji bývá obvykle podporována palbou sousedů, těžkých zbraní a dělostřelectva pěčí vel. roty a praporu. Výjimečně jest zesílena těžkými kulomety.

Velitel čety volí v boji své umístění tak, aby četu co nejlépe ovládal, velitelé družstev jsou s ním v stálém spojení zrakem. Při zteči a vždy, kdykoliv je toho třeba, jdou velitelé vpřed a strhnou jednotku příkladem.

Tvary čety jsou:

rozčleněné — družstva vedle sebe nebo zčásti do hloubky s rozstupy určenými, jinak 20 kroků, družstva jsou v zástupech, dvojstupech anebo trojstupech;

rozvinuté — má-li četa alespoň některá družstva rozvinuta v rojnici.

Přibližování.

Účelem jeho je dostat četu co nejbliže k nepříteli beze ztrát a v nejlepších podmínkách použití. Četa má 1 až 3 družstva vpřed posunuta v 1. sledu, ostatní v záloze. Četa se rozčlení na šířku 150 až 200 m, jsouc předcházena hlídkami. Družstvo lehkých kulometů je včleněno mezi družstva střelecká nebo postupuje za jedním křídlem, výjimečně bývá rozdělena na obě křídla. V noci, v mlze, v lese a vždy při nemožnosti vzdušného pozorování postupuje četa soustředěna nebo rozčleněna s družstvy v trojstupech, dvojstupech a zástupech. Směr udržuje jedno z družstev k tomu určené. Přijde-li četa do pásma dělové palby, vyhledává usilovně skryty.

Dopředu posunutá družstva postupují bez ohledu na slabé odpory nepřítelů, jež odstraní družstva záložní event. za podpory kulometů. V pěchotní palbě jde četa rychlými přískoky pod ochranou palby těžkých kulometů, od 1000 m před nepřítelem třeba zvýšiti ochranu před překvapením. Proti nájezdům jezdeckta se hájí četa dobře mířenou a klidnou palbou všech svých zbraní a bedlivým střežením boků a týlu. Nebylo-li jezdeckto zastaveno palbou, zmenší četa rozstupy a vzdálenosti a brání se ručními granáty a bodákem.

Útok zahajuje četa, musí-li si otevřít cestu palbou. Četa útočí zpravidla na frontě 100 m, záložní družstva následují na 100 až 150 m. Četa útočí skrytými přístupy, co možná do boků a týlu nepřítelů po jeho čelním upoutání, tvar čety závisí na potřebě palby podle terénu, na vzdálenosti cíle a na šířce fronty. Palbu zahajují lehké kulomety na cíle čety určené podle rozkazu velitele čety. Jejich palby využívají přední družstva, jež se snaží bez palby dojíti k nepříteli až na vzdálenost střelby granátů. Záložní družstva buď překročí nebo zesílí družstva přední, odrazí protiútoky a účastní se zteče. Zásadou v útoku je postoupiti skrytě a bez palby co nejbliže k nepříteli, zahájená palba musí však býti mocná, trvalá a přesná, lehké kulomety střílejí co možná bočně a šikmo, aby podporovaly co nejdéle pronikání.

Zteč provádí každé družstvo samostatně, v příznivém okamžiku vrhne v ní velitel celou četu.

„Ital je nejlepším vojákem v zteči a boji zblízka.“

Po dosažení cíle se četa uspořádá pod ochranou lehkých kulometů a pokračuje v útoku. Je-li četa zastavena převahou palby nepřítele, hlásí to a podporuje palbou pronikání sousedů snažíc se stále postoupiti nepostřelovanými prostory.

V obraně hájí četa frontu 200 až 300 m, utvoří zpravidla dvě střediska odporu, která zesílí, je-li třeba, těžkými kulomety a 1 družstvo má v záloze. Lehké kulometry kříží svou palbu, jež je doplněna palbou granátů, mezery střezí střelecká družstva. Každý se brání na místě, pronikl-li nepřítel, ihned podniká protiútok. Těžké kulometry zpravidla postřelují mezery a předpolí. V plánu palby čety má každá zbraň danu přesnou úlohu. Záložní družstvo jest určeno k zesílení palby, k protiútku na rozkaz velitele čety nebo iniciativnímu. Někdy utvoří třetí středisko odporu v 2. sledu čety.

Ústup provádí četa jen na rozkaz za stálé ochrany palbou, a je-li třeba, i výpady.

Zásobování střelivem provádí četa z rotního střediska; velitel čety vyrovnává střelivo u družstev. Padlým a raněným odejme se vždy všechno zbylé střelivo a rozdělí na družstva.

2. Četa těžkých kulometů.

Četa má tři družstva po 1 těžkém kulometu. Palba se děje soustředěně, výcvik zásadně spolu s jednotkami střeleckými. Četa střílí zásadně na živé cíle, palbu zahájí s překvapením, přenášejíc ji postupně na udané cíle soustředěním, vyhledává palbu bočnou a šikmou. Vlastní ochranu provádí osobními zbraněmi obsluhy nebo i jedním z kulometů.

Za přibližování postupuje četa přískoky po sledech. Pečuje o obranu proti letadlům. Četa jde zpravidla v šířce 100 m.

V útku u volí dominující postavení a postřeluje cíle udané jednotce, které je přidělena. Podle potřeby mění rychle posice a zkracuje vzdálenost. Palba musí býti nepřetržitá. Před ztečí soustředí palbu na cíl zteče a pak ji vnese nejlépe na prostory nebo na jednotky, jež hrozí protiútkem. Po dosažení cíle rychle se po sledech přesune k jednotkám střeleckým, odrážejíc protiútoky a podporujíc další postup. Vždy se obírá zejména cíli, jež nejsou v palbě dělostřelectva.

„V obraně tvoří těžké kulometry kostru palebného systému.“ Postřelují nepřítele při útoku na krycí posici a za přibližování zastaví jej bočnou palbou před hlavní posicí a ničí do posice vniklé části. Přípravují a podporují protiútoky. Jejich palbu doplňují lehké kulometry a ostatní zbraně čety. Některá kulometná družstva bývají posunuta vpřed do krycí posice. V hlavní posici se umísť podle úkolu i do prostoru sousední roty, aby mohly využít bočné palby. Záložní kulometná četa praporu bývá umístěna vzadu ve výhodné posici, aby mohla postřelovati celý úsek praporu. Provádí palbu proti letadlům. Kulometné čety praporů 2. sledu podporují ze zadních postavení boj 1. sledu až do zasazení vlastního praporu.

Velitel kulometné čety v obraně určí úkoly a umístění družstev, nařídí úpravu terénu, odměření vzdáleností, organizuje pozorování, zásobování střelivem a pohotovost zbraní.

3. Spojovací četa.

Četa provádí zprvu výcvik samostatně. V druhém období doplní svou organizaci a pokračujíc v technickém výcviku účastní se činně

taktických cvičení své jednotky. Obeznamuje mužstvo zvědných čet s používáním pojítek.

XI. Výcvik roty.

1. Rota střelecká.

„Ve veliteli roty má pěšák viděti svého pravého a nejvyššího velitele. Velitel svou rotu vede, cvičí a pěstuje v ní vojenskou ctnost, hlavně lásku k vlasti, vědomí povinnosti a energii, stará se o její materiální blaho.“

Velitel roty disponuje v boji zpravidla třemi střeleckými četami, pojítky, posilovanými těžkými kulomety a částí služeb; bývá podporován palbou těžkých zbraní a i dělostřelectva péčí velitele praporu. Své místo v boji volí tak, aby odtud mohl dobře pozorovati nepřítele a terén a vykonávati velení. Je stále informován o nepříteli pozorováním nebo hlídkami.

Pečuje o spojení se svými četami a pravou sousední rotou, velitel praporu a levá sousedící rota se s ním spojují vlastními pojítky. Přes to však musí každý velitel svými pojítky zjednat si spojení s nadřízeným a s oběma sousedy, bylo-li přerušeno.

Rota 1. sledu zaujme v přibližování šířku 500 až 600 m, někdy i větší, (má-li prapor v 1. sledu jen jednu rotu.) Rota postupuje buď s jednou, dvěma i všemi třemi četami v 1. sledu nebo s četami za sebou podle šířky pásma, úkolu, situace a terénu. Čety 2. sledu jdou ve vzdálenosti 300—400 m. Křídelní rota člení své čety stupňovitě na otevřené křídlo. Směr udržuje četa k tomu určená, zajištění provádí velitel roty vlastním pozorováním všeobecně, čelně pak čety 1. sledu, bočně čety 2. sledu, jež střeží i tyl roty. Sestava roty se mění podle terénu (přibližovací skryté cesty) a blízkosti nepřítele, kdy se postupně zhušťuje, změny sestavy se dějí postupem vpřed. Nepřátelská palba zabraňovací nutí roty k zrychlení postupu, k intensivnímu využívání terénu a konečně k postupu přiskoku. Při srážce s prvky nepřítele posunutými vpřed upoutá je vel. roty minimem sil a s valnou částí roty postupuje tím rozhodněji.

Pro útok určí vel. praporu rotě cíl, změni někdy směr, zúží pásmo a určí podporu těžkých zbraní. Někdy stanoví i počet čet 1. sledu. Útok zahájí rota bez odkladu a postupem vpřed přejde z přibližovacího tvaru v tvar útočný, není-li nařizeno sečkatí ve vyčkávacím postavení, během něhož se obvykle provádí dělostřelecká příprava. Nedojde-li rozkaz k útoku včas, zahájí jej velitel roty ze své iniciativy. V útoku zaujme rota šířku asi 250 m a hloubku 250—300 m, velitel však soustředí většinu sil do zvolené části pásma a zbytek ovládá palbou, z níž však převahu dá do pásma svého úsilí. Útočný tvar závisí na šířce pásma, na odporu nepřítele a na podpoře dělostřelectva, tvary jsou obdobné přibližovacím. Posilové zbraně soustředí svou činnost do pásma úsilí roty, přemísťují se po sledech. Čety 2. sledu postupují ve směru pravděpodobného zasazení, při zastávkách umístí své kulomety k event. podpoře předních čet. Rota jde přímo za palbou dělostřelectva a postupně dobývá nepřátelských odporů. Stálým pronikáním vpřed pomáhá sousedům a ohrožuje dosud činné cíle. Čištění dobyté posice jest úlohou čet záložních. Je-li rota zastavena, podporuje sousedy aspoň palbou. Změna směru útoku vyžaduje zpravidla palebné přípravy a zasazení čet

2. sledu. Protiútoky nepřítele odráží záložní četa tlakem na křídla nebo týl útočníka. Snahou roty musí býti vniknouti co nejdříve do bezpečnostního pásma nepřátelského dělostřelectva a uniknouti tak jeho palbě.

V útoku na opevněnou posici záleží hlavně na dobré souhře s činností dělostřelectva a těžkých zbraní. Předchází jej obyčejně děl. příprava, výchozí základna je zaujata v noci. Rychlost útoku je podmínkou úspěchu.

Každá útočící jednotka vyhledává mezery v obranné sestavě nepřitele a vniknutím do nich napomáhá k pádu středisk odporu.

V o b r a n ě v hlavní posici zaujme rota asi dvojnásobnou šířku útočnou (500 m) a člení se do hloubky. Čety 1. sledu mají v zásadě úlohu palebnou a utvoří střediska odporu podle rozkazu velitele roty a p l á n u p a l b y r o t y. Záložní čety obsadí místa, odkud mohou útočníkovi při proniknutí vpadnouti do boku nebo týlu, mají též možnost podporovati palbou čety 1. sledu (2. pořadí důležitosti). Výjimečně utvoří v 2. sledu střediska odporu.

Posilové těžké zbraně zesilují palbu čet 1. sledu a ovládají mezery mezi středisky odporu. V o b r a n ě n i k d o n e p o m ý š l í n a ú s t u p.

Při proniknutí je nutno nepřitele zastaviti palbou a vypuditi protiútokem záložních družstev čet 1. sledu. Nepostačí-li to a zmocní-li se nepřítel některého střediska odporu, soustředí naň velitel roty palbu všech volných zbraní a podniká protiútok zálohou roty.

V k r y c í p o s i c i zvětší rota mezery mezi středisky odporu, mezery však je nutno ovládati plochou palbou kulometů nebo obsaditi střeleckými družstvy nebo hloučky. Jednotky smějí ustoupiti až na rozkaz vykázanými směry za podpory palbou z hlavní posice.

2. Kulometná rota.

Rota jako celek (4 čety = 12 kulometů) pracuje výjimečně, a to zpravidla jen v obraně, když je možno soustřediti její palbu na celou frontu praporu nebo střelí-li daleké palby. Zpravidla jsou čety dávány zčásti k dispozici střeleckým rotám, zčásti si je ponechá velitel praporu.

Velitel roty v boji je pomocníkem velitele praporu, velí přímo četám, jež si tento velitel ponechal a pečuje o zásobování celé roty.

Za p ř i b l i ž o v á n í řídí velitel postup roty podle rozkazu velitele praporu, rota jde obyčejně jako celek po sledech.

V ú t o č n ě m b o j i odešle čety přidělené střeleckým rotám, velí zbylým četám, určuje jim úkol, cíle a palebná postavení. Po ukončení boje uspořádá rotu a pečuje o její bojeschopnost.

V o b r a n ě pomáhá veliteli praporu v organizaci palby. Připraví daleké palby před posicí odporu a určí čety 2. sledu k palbě protiletadlové. Přispívá velitelům rot při volbě úkolů a palebných postavení čet jim přidělených.

XII. Výcvik praporu.

1. Všeobecnosti.

Účelem výcviku v praporu je vycvičiti střelecké rotu k spolupráci mezi sebou, s těžkými zbraněmi pěchoty a s dělostřelectvem. Předpis uvádí spíše zásady, jich aplikování přenechává vyššímu taktickému smyslu velitele.

V praporu pracují spolu všechny bojové prostředky pěchoty: střelecké (tři) a kulometná rota, zvědná četa, spojovací četa, event. přidělené tanky a pěchotní nebo přímo podřízená děla doprovodná (tato výjimečně). Konečně je prapor podporován dělostřelectvem přímé podpory, jež vyhovuje žádostem o palbu, nepodléhá však veliteli praporu.

Velitel jde v čele praporu za pochodu, na úrovni 1. sledu za přibližování a na úrovni záloh za útoku, při tom vždy v úseku svého úsilí.

2. Útočná činnost.

Přibližování počíná, jakmile je pravděpodobný boj a jsou možné ztráty palbou nepřátelského dělostřelectva. Prapor přejde ve tvary méně zranitelné, lépe využívající terénních skrytů, chránící valné síly a umožňující rychlý přechod v tvary útočné. Prapor zaujme úsek zšíří asi 2000 m až 1000 m a člení se do hloubky asi 1000 m, v členitém terénu vzdálenost 2. sledu klesá až na 500 m. V odkrytém terénu jde prapor obvykle s 1 rotou v 1. sledu, v terénu členitém a pokrytém, nebo je-li vbrzku možný útok, se 2 rotami v 1. sledu, výjimečně se všemi třemi. Při úzkém pásmu nebo na křídle postupuje obvykle s rotami za sebou. Kulometry jdou obvykle soustředěny s 2. sledem, pěchotní děla jsou připravena k zasažení proti materiálním překážkám a obrněným vozidlům, děla jsou v tandemu. Obvykle každá rota a čtyři kulometry mají udán směr. Styčné hlídky dělostřelectva jdou s velitelem praporu.

Prapor vysílá na 3—4 km převědné hlídky od zvědné čety, velitelé rot vysílají na několik set metrů hlídky k obhlídce terénu, hlídky k udržení spojení se sousedy a zajišťovací hlídky zpravidla do boků praporu, poněvadž obvykle bývají mezi prapory 1. sledu mezery někdy dosti značné.

S nepřítelem zjednávají dotyk a prověřují jej bojem roty 1. sledu. Velitel praporu je podporuje palbou těžkých zbraní a dělostřelectva, výjimečně zasadí zálohu, aby pronikla mezerou, obešla odpor a umožnila další postup. Podpora dělostřelectva vyžaduje často zastávek, někdy i stažení jednotek příliš dopředu posunutých.

V horách vnučuje terén postup přískoky. Tu roty 1. sledu dotovány těžkými kulometry postupují pod záštitou stojícího 2. sledu, jenž opět postoupí za nimi, jakmile dosáhnou cíle přískoku.

Palbu protiletadlovou provádí část těžkých kulometů nezaměstnaná pozemními cíli a dobře krytá, aby neprozrazovala místo praporu.

Útok zahajuje prapor, jakmile si roty 1. sledu musí umožňovati postup palbou všech svých vpřed posunutých čet. Velitel praporu vydá rozkaz ještě během přibližování podle své úlohy a zpráv. Podle plánu manévru soustředí úsilí na citlivé — obvykle nejslabší — místo nepřítele. Oznamí rotám úkol, pásmo a cíle praporu a sousedů, určí směry nebo útočné cíle rot, přidělení a úkol těžkých zbraní, úlohu zálohy, podmínky děl. podpory, způsob zajištění čelně a bočně, použití pojiček, značky k spojení s letcem a jednotky k palbě protiletadlové, konečně svá stanoviště a osu dodávání a úkoly služeb.

Prapor útočí v šířce asi 500 m, roty mají přikázán úsek úměrný úkolu. Východí základnu zaujímá prapor obvykle během děl. přípravy, umístí těžké zbraně a přiblíží se co nejvíce k nepříтели. Se zahájením podpory dělostřelectva vyrazí roty 1. sledu v svých smě-

rech, překročenými odpory se zabývají čtyři a rotu 2. sledu, jichž užívá velitel praporu k rozšíření mezer, vzniklých v obranné sestavě nepřítele za podpory těžkých zbraní a dělostřelectva.

Pád posledních odporů značí období využití úspěchu, v němž zasahují prapore 2. sledu.

Je-li prapor zastaven odporem nepřítele, upoutá jej palbou čelně a podporuje ji sousedy, jejichž pronikání mu vbrzku umožní další postup. Praporeční záloha zasáhne, až nestačí-li soustředění palby, buď překročením rot 1. sledu nebo v novém směru, vždy však po předchozí palebné přípravě.

Při útoku na opevněnou pozici bývá pásmo zmenšeno až na polovinu (250 m) při velmi těsné součinnosti s dělostřelectvem a těžkými zbraněmi a po delší děl. přípravě. Za tanky event. přidělenými následuje pěchota těsně, ničíc zejména protitankové zbraně nebo oznamující je dělostřelectvu a držíc terén tanky získaný. Tanky z valné části nahrazují děl. podporu.

3. Obrana.

Prapor hlavní posice hájí frontu 600 až 1000 m, v horách často frontu mnohem širší.

Obrana záleží v ničení nepřítele před vyražením, v zničení vyrazivších jednotek, v postupném opotřebování jeho posil až do zastavení útoku a ve vytlačení nepřítele protiútokem. Prapor má zpravidla dvě rotu v prvním a jednu rotu v druhém sledu, výjimečně, zejména v horách, všechny tři rotu vedle sebe. Rozloží se v pozici hlavní a krycí, do této dá nejvýše třetinu sil nebo i jen jednotlivá družstva, mají-li jen úkol pozorování.

Velitel praporu určí situaci a úkol praporu a sousedů, pojetí obrany, hranice úseku, čáru hlavní a krycí posice, sestavu praporu do šířky a do hloubky, těžiště obrany rot, rozdělení těžkých zbraní, plán palby a spojení palbou, znaky pro zahájení palby. Dále umístění a úkol zálohy, podmínky děl. podpory před každou z posic, místo velitelství a činnost služeb. Důležité terénní prostory (osady, pozorovatelný, přibližovací směry) nesmějí tvořit rozhraní úseků.

Kostru a základní prvek palby tvoří kulomety. Lehké ve střediscích odporu tvoří pásmo souvislé palby, schopné zastavit nepřítele před ztečí. Těžké kulomety flankují střediska odporu a zesilují jejich palbu postřelující zejména pravděpodobné směry pronikání nepřítele. Každá zbraň má jeden hlavní a několik vedlejších směrů palby.

Palebný plán má zastavit nepřítele před posicí, chránit boky a tyl dosud vzdorujících jednotek, podařilo-li se nepříteli proniknouti, hlavně postřelováním boků a tylu nepřítele, a konečně připraviti a podporovati protiútok.

Záloha praporu jest umístěna uvnitř posice podle svého úkolu na místě chráněném před pozorováním a palbou, aby mohla rychle zasáhnouti v předvídaných směrech. Četa zvědná tvoří část osádky krycí posice, vysílajíc vpřed hlídky, po její ztrátě provádí funkci pozorovatelů a účastní se boje se zálohou praporu.

Plán palby pěchotních zbraní doplňuje palba dělostřelectva na místa určená ve vzájemné dohodě, hlavně na prostory příznivé vniku nepřítele.

Za útoku na krycí posici zahájí jednotky palbu na velkou vzdálenost, ustupující pak podle úkolu za podpory dělostřelectva a kulometů z hlavní posice. Dělostřelectvo zahajuje protipřípravu. Pásmo palby hlavní posice jest omezeno jen dostřelem zbraní a viditelností. Při proražení posice soustředí velitel praporu do ohroženého prostoru maximum palby a zahájí protiútok podle pravidel pro útok. Úspěchu využívá jen do obsazení krycí posice, další postup závisí na rozhodnutí nadřízených. Rychle si vytvoří novou zálohu.

Na ustálené frontě se provádí obrana obdobně. Je zesílena dokonalou přípravou palby a protiútoků a úpravou terénu — zákopy a dobře skrytými překážkami. Důležitosti nabývá maskování a stále bdělé pozorování činnosti nepřítele. Nepřítel může vyraziti s překvapením, stálá pohotovost zbraní je tedy podmínkou obrany.

Pronikne-li nepřítel, vyhne se zdoluhavému a nevýhodnému boji v zákopech a krytech a bude se snažit rychle postupovati terénem. Je tedy nutno ovládati plochou palbou celý úsek praporu.

XIII. Výcvik pluku.

1. Všeobecnosti.

Výcvik v pluku má zvyknouti prapory spolupráci vzájemné a s ostatními zbraněmi. To je hlavním úkolem velitele pluku.

Organicky se skládá pluk z tří praporů, z čtyř pěchotních děl, z orgánů velitelských a služeb. Může býti zesílen útočnými prapory („černé košile“), oddíly kulometů, lehkého dělostřelectva, ženijními, tanky a výjimečně prapory jiných pluků. Mimo to bývá podporován dělostřelectvem, jež veliteli přímo nepodléhá (přímá podpora).

Předpis se zabývá včleněným plukem.

2. Útočná činnost.

Přibližování nastává v blízkosti nepřítele, jakmile se prapor 1. sledu může octnouti v palbě dělostřelectva. Počet praporů 1. sledu je stanoven velitelem divise, 2. sled postupuje asi ve vzdálenosti 1500 m. Pěchotní děla jsou přidělena jednomu z praporů 1. sledu, těžké zbraně posilové jdou v čele 2. sledu. Praporům 1. sledu může vel. pluku určití pravděpodobné cíle pro eventuální útok. Vyhledávání zpráv a zajištění je věcí praporů 1. sledu, velitel pluku jejich činnost usměrní.

Dělostřelectvo postupuje velkými přiskyky za trvalé pohotovosti části baterií. Velitel pluku jde blízko praporu 1. sledu.

Útok zahajuje pluk na rozkaz velitele divise, jakmile prapory 1. sledu jsou zastaveny odporem. Sestavu pluku určuje velitel divise, tanky rozdělí velitel mezi prapory. Vydá co nejdříve rozkazy pro útok, v nichž stanoví zejména podporu dělostřelectva a spojení velitelské a palbou.

Za útoku sleduje vel. pluku činnost praporů, podporuje je palbou a zasazením části nebo celé své zálohy ve vhodném okamžiku. Zpravidla setrvává při původním pojetí manévru, neváhá je však změnit, slibuje-li to úspěch. Prapor 2. sledu postupuje ve vzdálenosti asi 1000 m a zkracuje ji postupně ve směru svého možného

zasazení. Zálohy buď útočí, rozšiřující dosažený úspěch, nebo ve směru novém, anebo přikročují k využití úspěchu překročením praporu 1. sledu. Po dobytí cíle postupuje pluk dále za udržování těsného vzájemného spojení, odrážejí minimem sil eventuální protiútoky a využívá úspěchu obchvacováním nepřátelských odporů. Je-li pluk odporem zastaven, uspořádá se pod ochranou dělostřelectva a vlastních zbraní, aby odrazil protiútoky a podle situace zahájil další útok, s mocnou palebnou přípravou a podporou a za soustředění všech volných prostředků.

3. Obrana.

Za přípravy obrany může mít pluk 1 až 2 prapory v krycí posici, někdy dokonce i celému pluku bývá svěřeno hájení této posice. Úkoly stanoví velitel divise. Prapor v krycí posici nemůže obyčejně počítat s podporou pěchoty a bije se do posledního muže za podpory valné části dělostřelectva. Po úpravě hlavní posice má zpravidla krycí posice úkol pozorování. Často však k oklamání nepřítele klade vážný odpor, pak se jednotky člení do hloubky a bojují obdobně jako v hlavní posici odporu.

Posici hlavního odporu určí velitel divise. Velitel pluku vydává všechny potřebné rozkazy k jejímu obsazení a vybudování obyčejně postupně, zejména určí sestavu, osádku krycí posice, podporu dělostřelectva, stanoví těžiště obrany podle svého pojetí manévru a protiútoky pěchoty za protipřípravy (k oklamání nepřítele) a při event. proražení. Zpravidla má pluk dva prapory v prvním a jeden v druhém sledu. Pěchotními děly disponují prapory, posilové těžké zbraně a dělostřelectvo si ponechá velitel pluku. Organisuje plán palby, zejména palební spojení a podporu dělostřelectva, pozorování a spojení.

Protiútok podporovaný a připravený palbou nasadí velitel pluku až po vyčerpání prostředků praporu. Rychle využije úspěchu a snaží se v první fázi dosáhnouti ztracené posice a pak po organisování obrany zahájí event. další útok podle rozkazů nadřízeného velitele.

Při vystřídání praporu jiným vyšle tento prapor předem důstojníky k orientaci v novém úseku. Části starého praporu zůstanou určitou dobu v posici, aby podaly přesné informace. Podrobné provedení je věcí velitelů praporů.

XIV. Výcvik čtyř pěchotních děl.

Četa má 3 kanony 65/17, každý z nich je tak vybaven, že ho může být užito zcela samostatně. Taktický výcvik se koná zásadně s pěchotou, velitel vychovává mužstvo k vědomí povinnosti, přichylnosti k jejich zbraním a v duchu součinnosti s pěchotou až do sebeobětování.

Velitel čtyř v boji pracuje podobně jako velitel kulometné rot; buď velí části čtyř nebo je pomocníkem velitele, jemuž je přidělen.

Dělo pěchoty doplňuje činnost těžkých kulometů a divisního dělostřelectva, působící proti zbraním, které unikají palbě dělostřelectva (cíle malých rozměrů, těžko označitelné a zasažitelné) a jež vzdorují těžkým kulometům svou povahou a krytem (kulometry, děla a střelci v úkrytech, obrněná vozidla a pancéřované zbraně).

Činnost v útoku.

Za přibližování bývá četa přidělena předvojovému praporu. Četa jde zpravidla sloučená na úrovni zálohy praporu. V horách nebo v lesnatém terénu mohou být jednotlivé kusy přiděleny rotám 1. sledu, je-li obava, že velitel praporu nebude jimi moci včas zasáhnouti. Umístění v sestavě, prostory postupných posunů a cíle určuje a rozkaz k zahájení palby dává velitel pěchoty. Velitel čety (kusu) řídí a pozoruje palbu, spotřebu střeliva a pečuje o jeho dodávání. Neváhá z nutnosti zahájit palbu iniciativně.

Na cíle vzdálené přes 1000 m soustředí obyčejně palbu 2 i 3 kusů, blíže střelí kusy samostatně. Nutí k tomu i větší zranitelnost na menší vzdálenosti. Při přibližování jde četa po sledech, chrání se před prozrazením. Posice dá velitel připravovati a vyhledávati předem. Jsou to obyčejně posice kryté, někdy však bude nutno páliť z postavení otevřeného. V plochem terénu musí být posice 800 až 1000 m za prvním sledem pěchoty, aby bylo vyloučeno nebezpečí jejího zasažení. Za postupu jsou děla naložena na soumarech, blíže nepřítele tažena (tandem) a konečně tažena nebo nesena rozložená obsluhou. Velitel čety dluží u velitele pěchoty, již jest četa (dělo) přiděleno. Pozorovatelná se volí co nejbližší posice děla.

V útoku je nutno vždy četu rozdělit na prapory a i roty 1. sledu. Působení děl se obrací hlavně proti nepřátelským kulometům, minometům a tankům. Podporují hlavně jednotky, jimž se podařilo nejvíce proniknouti.

Za využití úspěchu a pronásledování musí často úplně nahraditi podporu dělostřelectva. Tu neváhají postupovati s 1. sledem pěchoty a usnadňují tak obtížné spojení v této fázi boje.

Činnost v obraně.

V obraně doplňuje pěchotní dělo palbu kulometů přehradnou palbou překvapením zahájenou. Někdy mohou děla být umístěna do krycí posice k postřelování nepřítele za pohybu, před útokem na tuto posici jsou stažena zpět a umístěna v posici odporu. Zde volí dobře maskovaná postavení v prostorech příznivých vniku nepřítele, zejména útoku tanků. Nesmí se prozraditi palbou před zahájením nepřátelského útoku.

Při provádění opevňovacích prací bývají sekce děl zesilovány družstvy zákopníků pěchoty.

Zásobování střelivem řídí velitel čety, i je-li četa rozdělena. Četa dopravuje střelivo na kárách co nejdále vpřed, pak na soumarech a konečně nosiči střeliva, rozčleněnými v hloučky do hloubky.

XV. Výcvik hlídek.

Za boje a před bojem anebo po boji jsou vysílány hlídky:

a) přezvědčné — vysílané zpravidla velitelem praporu na vzdálenost 3—4 km — v síle 3—7 patračů pod velením poddůstojníka nebo rotmistra s úkolem vyhledávati zprávy o nepříteli a dodávati je prostřednictvím velitele zvědné čety. Mohou být zesíleny kulometry (lehkými). Jsou vybaveny busolou, náčrtý, podle okolností vedeny vůdci. V horách bývají vysílány na mnohem větší

vzdálenosti, podle toho se zvýší i jejich síla, dotace střeliva a potravin.

b) K průzkumu terénu od velitelů rot v síle 2—3 patračů pod vedením poddůstojníka na vzdálenost několika set metrů až 1 km. Jejich úlohou je zpravovatí velitele o schůdnosti terénu, o překážkách, o skrytých přibližovacích cestách a o konfiguraci terénu a tím doplňovatí velitelské pozorování.

c) Zajišťovací v síle od několika mužů až po četů. Jdou zpravidla na křídlech praporu, výjimečně na křídlech rot 1. sledu nebo před jejich frontou, v tomto případě na 300—400 m před četami 1. sledu. Mají úkol hlásiti, že se nepřítel blíží, zastavití a zdržovatí jej palbou a ustoupiti pod tlakem nepřítele. Za boje se připojí k své jednotce. Hlídky na křídlech hlásí též pohyby a situaci souseda a střeží mezery.

d) Spojovací (styčné) mezi prapory udržují spojení se sousedy. Buď pochoduji mezerou nebo jsou vysílány občas (na cílech) k navázání spojení. Za boje se chovají jako hlídky zajišťovací.

Velitel zvědné čety je pomocníkem velitele praporu v hlídkování, vysílá hlídky, řídí jejich postup, shrmažďuje zprávy jimi získané a upravuje jejich spolupráci. Někdy sám vede důležitou hlídku. Velitel zvědné čety jest zároveň zpravodajským důstojníkem praporu.

Výcvik patračů se koná v prvních dvou měsících výcviku jednotlivce u rot, pak u zvědné čety, jíž dodají roty nejlepší patrače ve výši dvojnásobného jejího mírového počtu. Po dalším měsíci jsou nejschopnější muži jmenováni patrači a doplní zvědnou četů na mírový počet, ostatní se vrátí k rotám, kde se dále cvičí ve službě pátrací.

Patrači jsou cvičeni v odhadování síly a složení pozorovaných jednotek, v odhalování kulometů a instruování o tom, jak se chovati na hlídce. Dorost pro velitele hlídek koná mimo to výcvik v orientaci podle busoly, čtení map, zhotovování náčrtů a používání pojítek, zejména optických.

Činnost hlídky se řídí terénem a situací nepřítele. Postupuje co nejdále pohromadě, vyhledává skryty, v pokrytém terénu jde seskupena v hlouček, předcházena na dohled 1—2 patrači. Otevřené prostory přechází rozčleněna, muž po muži, v nutnosti plížením se. Zásadou je „viděti a nebýti viděn“. Osady prověřuje zvenčí, dovnitř vysílá jen několik patračů. Slabší nepřátelské jednotky zničí bodákem, před silnějšími se skryje a po hlášení pokračuje v úloze, snažíc se využití k své činnosti mezer mezi jednotkami. K návratu volí co možná jinou cestu, než přišla. Jsouc překvapena nepřítelem, rozprchne se na všechny strany; každý rychle unikne z dosahu palby a snaží se zjistiti směr velitele, aby co nejdříve opět k němu dospěl. Každá hlídka musí se snažit zjistiti sílu, složení, hloubku umístění, bojové prostředky a chování nepřítele. Boji se co možná vyhýbá.

XVI. Výcvik ve střelbě.

Tento odstavec podává všeobecné směrnice, podrobnosti obsahuje zvláštní předpis. Nejvyšší vzdálenosti jsou pro granátomet 200 m, pro pušku 400 m, pro lehký kulomet 600 m a pro těžký kulomet 1000 m. Poslední dva střílejí nepřímou palbou i na větší vzdá-

lenosti. Výcvik ve střelbě se dělí na výcvik jednotlivce, přípravný výcvik v hloučku (3—4 muži) a z lehkého a těžkého kulometu a konečně na střelbu v jednotce: družstvu, četě, rotě a v praporu. Předpis zdůrazňuje přesnost střelby, hbitost ve vyhledání palebného postavení a polní střelbu, již se věnuje nejvíce času. Velitelé musí být dobře vycvičení ve vedení palby a v jejím využití k postupu.

XVII. Služby pěšího pluku.

Personál a materiál služeb je soustředěn ve velitelských (pomocných) rotách a četách. Dopravu obstarávají soumaři, káry a automobily, tyto bývají pluku přidělovány jen podle potřeby.

Soumaři nesou:

1. sled: zbraně, střelivo, zdravotnický a spojovací materiál;
2. sled: varnice, vodu, potraviny a zavazadla.

Za přibližování jde 1. sled s rotami, 2. sled sloučen za praporem.

Za boje je 1. sled řízen rozkazy vel. praporu, 2. sled bývá sloučen v pluku. Při ubytování jsou soumaři sloučeni po praporech.

Káry jsou přiděleny praporům a velitelskému pluku. Vezou zálohu zbraní a střeliva, zdravotnický materiál, vodu a prostředky proti plynům. Za pochodu i boje jsou zpravidla sloučeny v pluku.

1. Zdravotnická služba.

Pečuje o shromažďování, o první pomoc a odsun raněných. Mimo šéflékaře pluku disponuje každý prapor lékařem a obvažištěm. Šéflékař je spíše orgánem řídicím. Odsun se provádí přímo z praporečnických obvažišť na divisní sběrnou. Orgány této služby pečují současně o zdrav. dohled na vojska, potraviny a na ubytovací místa.

2. Zbrojní služba.

Řídí ji velitelé jednotek. Muniční středisko praporu tvoří obyčejně soumarské odřady rot, jež je doplňují z plukovního střediska (káry), které mimo střelivo obsahuje i zálohu kulometů a ručních zbraní. Každému středisku velí důstojník. Zásobování se děje k pluku péčí divise a dále od vyššího velitele k nižšímu. Velitel praporu často shromáždí nosiče střeliva rot a provádí jimi dodávání střeliva, nelze-li pro palbu užít soumarů. Četa pěchotních děl je zásobována z vlastní čety u zbrojního parku divise.

3. Proviantní služba.

Na soumarech je naložena (u rot) 1 normální dávka potravin a krmiva. Druhá na kárách (u pluku) nebo na autech. Ze záložních dávek jest jedna u muže, druhá na kárách. Službu řídí velitel pluku za pomoci důstojníka u pluku a každého praporu. Strava má být za boje vydávána aspoň dvakrát denně: za svítání káva, chléb a maso, za soumraku polévka a příkrm.

4. Zásobování vodou.

Pečují o ně velitelé. Důležitosti nabývá v krajích na vodu chudých. Nádoby nesou jednak soumaři jako doplňkový náklad, jednak jsou na kárách a autech — zde i čerpací stroje. O bezvadnost vody pečuje zdravotnická služba.

5. Oděvní služba.

Pluk veze jen nejnútnejší zálohu ústroje. Zásobování provádí divise.

6. Veterinářská služba.

Službu řídí důstojník-veterinář, jenž pečuje o léčení a odsun zvířat, dohlíží na jakost masa pro přípravu stravy a na krmení a kování.

XVIII. Opětne uspořádání jednotek.

K obnovení pořádku a uspořádání svazů musí velitel využití každé přestávky v boji. Velitele nahrazuje v hodnosti nejstarší, mužstvo bojových jednotek se doplní podle potřeby z mužstva na místech méně důležitých. Při velkých ztrátách může velitel rotu zmenšiti u čet počet družstev. Mužstvo ze zápolí se zařazuje vždy k týmž jednotkám, aby se uchoval duch a tradice jednotky. V pochodových útvarech se mužstvo tak již předem rozdělí.

Příloha 4

udává výměru pojítek, z nichž některá pro srovnání uvádím:

Telefonní stanice: vel. pluku 8, prapor 6, kulomet. rota 2.

Telefonní kabel: pluk 8, prapor pěší 6, alpinů 12, kulometná rota 2 km.

Signální stanice	pluk	prap. pěší	prapor alpinů	pěší rota (a = alpinů)	kul. rota	četa děl
malé (1—2 km) . . .	2	5	8	8	8	6
střední (2—10 km) . .	6	2	2	—a/1	2	—
Cyklisté	7	4	2	1	1	1
Spojky-běžci	9	7	15	5 a/7	6	3
Signální pistole	1	1	1	1	1	3

Příloha 5

popisuje způsob signalisace se země k letounu a obsahuje klíč značek pro spojení letectva s pěchotou a dělostřelectvem a označení cílů a velitelství skupinami čísel.

Ostatní přílohy udávají válečné složení jednotek a bezpečnostní pásma dělostřelectva. Data z nich jsou obsažena v odstavci „Předmluva“ na počátku II. části.

Metoda výcviku jednotek pěchoty.

Bojový výcvik následuje po ukončení výcviku jednotlivce. Cvičební řád naznačuje v každém odstavci postup při výcviku dotčené jednotky. Bojový výcvik je provázen mravní a tělesnou výchovou a doplňován cviky v semknutých tvarech prováděnými před bojovými cvičeními a po ukončení jich. Při každém bojovém cvičení určí velitel celkový rámec a úkol sousedů, útočný cíl anebo za obrany směr útoku nepřítele a řídí cvičení tak, aby budilo co možná dojem skutečnosti.

Postup výcviku v družstvu.

a) Družstvo střelecké.

1. Přibližování v tvarech využívajících terénních skrytů.

2. Útok: přískoky hloučků a jednotlivců, střelba celého družstva a střelba hloučků vzájemně podporujících postup sousedů, vrhání ručních granátů.

3. Zteč.

4. Pronikání do úseků fronty slaběji bráněných.

5. Útok na kulomet, minomet, pěchotní dělo, tank, úsek zákopu, úkryt.

6. Obrana, odražení protiútku (event. podporovaného tanky).

7. Organizace dobytého terénu, využití a úpravu terénu k útoku a obraně.

8. Zásobování střelivem.

Výcvik za 7. a 8. se provádí během všech cvičení ostatních.

b) Družstvo těžkých kulometů.

1. Přibližování za využití terénu.

2. Vyhledávání a zaujetí palebných postavení, umístění muničních hloučků.

3. Palba — přerušení, změna cílů, čelní a bočná palba, podpora střelců v útoku a zteči.

4. Obrana, odražení protiútku, flankování střediska odporu, přímá obrana úbraně.

Využití a úpravu terénu a zásobování střelivem se provádí při všech cvičeních.

c) Družstvo lehkých kulometů má výcvik obdobný jako u těžkých kulometů. Přistupuje k tomu postup po sledech a udržení nepřetržitosti palby.

Postup výcviku čety.

a) Střelecká četa. Postup jednotlivých operací jest obdobný jako u střeleckého družstva. Připojuje se přechod z pochodového tvaru do přibližovacích tvarů, u těchto pak vedení čety v palbě dělostřelectva a zatlačení vpřed posunutých prvků. K obraně přistupuje provedení protiútku záložním družstvem. Konečně ústup čety pod ochranou vlastní palby.

b) Četa těžkých kulometů cvičí podobně jako družstvo, dbá na společnou činnost všech družstev a nacvičuje daleké palby a palbu proti letadlům. Cvičí přípravu a podporu útoku a samostatnou obranu přiděleného obranného úseku.

Výcvik roty.

a) Kulometná rota prohlubuje výcvik čet a hromadné užití roty.

b) Střelecká rota.

Výcvik v rotě vyčerpává a dokončuje výcvik pěšáka. Velitel roty postupně nacvičuje:

1. Přibližování — využití terénu a měnění tvarů,

v palbě dělostřelectva,
v daleké palbě těžkých zbraní pěchoty,
na nekrytém křídle,
zatlačení vpřed posunutých prvků.

2. Útok — koordinace pohybu s palbou,
přerušení a obnovení útoku,
pronikání mezerou, rozšíření její zasazením zálohy,

použití zálohy k překročení nebo k zastavení protiútoku, obnovení členění do hloubky, vytvoření nové zálohy, útok na organizovanou posici, využití úspěchu, pronásledování.

3. Obrana — zaujetí obranné sestavy v hlavní posici, v hlavní a krycí posici současně nebo jen v krycí posici, vedení obranného boje, protiútoky.

Během těchto cvičení se provádí spojení, průzkum, zajištění čela a boků, využití a úprava terénu a maskování.

Postup výcviku v praporu.

Velitel praporu sleduje výcvik rot a dbá, aby si jednotky během výcviku až po rotu osvojily znalost nejdůležitějších prvků boje praporů, na př. užití zbraní pěchoty, spolupráce s dělostřelectvem a s tanky a s letectvem, průzkum, zajištění a spojení ve všech fázích boje, organizace palby, ochrany a užití chemických prostředků, způsobu odsunu raněných a zásobování střelivem. Prapor cvičí zásadně s dělostřelectvem třeba suponovaným nebo značkováným. Postup výcviku je tento:

1. Přibližování — přechod z pochodových tvarů do tvarů přibližovacích,

změny tvarů podle terénu a podle blízkosti nepřítele, zjednání dotyku, zastávka ve výchozí základně.

2. Útok — zahájení a vedení útoku, zteč a pronikání, reagování na protiútoky, vedení a užití zálohy, nové její vytvoření, přerušování útoku, udržení dosaženého terénu, využití úspěchu, pronásledování.

3. Obrana — zaujetí obranné sestavy, vedení obranného boje, protiútoky záloh rot, protiútok zálohy praporu, využití úspěchu, pronásledování.

4. Zvláštní případy — prapor na křídle, prapor se všemi rotami v prvním sledu.

Při všech cvičeních se provádí obrana proti letadlům, využití a úprava terénu, působnost služeb a užití a ochrana proti chemickým prostředkům. Cvičení v praporu má vždy ukázat úplný vývoj určité bojové fáze, při čemž může trvat několik dní, v nichž se pokračuje v situaci minulého dne dosažené.

Výcvik je veden metodicky a účelně. Je značně ulehčen branou přípravou ve fašistických organizacích.

Závěr.

V organizaci pěchoty se Itálie přiklonila k směru, jež možno nazvat „německý“. Vskutku můžeme sledovat dva směry v nazírání na tuto otázku. Jeví se zejména v otázce nejmenší pěší bojové jednotky a v dotaci pěchoty samočinnými zbraněmi.

Boj pěchoty je v podstatě kombinací palby a pohybu — nejmenší její bojovou jednotkou je tedy ta, jež slučuje oba prvky pod jedním velitelem. Prvkem palby je dnes samočinná zbraň, prvkem pohybu úderná družstva (roje). Touto jednotkou je dnes u Francouzů a v naší armádě družstvo, u Němců, Italů a Maďarů četa.

Vezmeme-li za základ organizaci a početní stav našich rojů, a srovnáme-li organizaci pěchoty těchto států, vynikne nám zároveň poměrná váha přisuzovaná oběma z prvků boje pěchoty.

Jednotka		Francie	ČSR.	Německo	Itálie	Maďarsko	Poznámka
Družstvo má	lehkých kulometů	1	1	1	2	1	Pokud není tato organizace skutečně dosud provedena, na př. v Maďarsku, beru v úvahu organizaci zamýšlenou a jeví se z jejich Cvičebních řádů. Maďarsko má (bude mít) u družstva lehkých kulometů, 1 roj střelecký a 1 roj úderný. Proto poměr 1:5 u čety.
	úderných rojů	1	1	stejnorodá úderná družstva			
Četa	střeleckých družstev	3	3	1—2	1	1	
	lehkých kulometů	3	3	1—2	2	1	
	úderných družstev	3 roje		2—4	3	2	
Převedeno na sílu našich rojů má četa	lehkých kulometů	3	3	1—2	2	1	Poměr nezměněn, čtyři jsou vesměs stejnorodé.
	úderných rojů	3	3	2—4	6	5	
Je tedy v četě poměr prvků palby k prvkům pohybu		1:1	1:1	1:2 (2:3)	1:3	1:5	
Pěší rota	čet	4	4	3	3	4	
	lehkých kulometů	12	12	3—6	6	4	
	úderných rojů	12	12	6—12	18	20	
Prapor	roty	3 pěší a 1 kulometná					Při počítání kalkuluji těžký kulomet jako 2 prvky palby vzhledem k rychlosti a přesnosti palby.
	těžkých kulometů	12	12	12	12	6	
	Poměr prvků palby a prvků pohybu	5:3	5:3	7:6	7:9	2:5	

Z tabulky je vidět, že směr, nazvaný třeba „francouzský“, hodnotí asi o ⅓ prvek palebný výše než prvek úderný, kdežto směr „německý“ oba vyrovnává resp. u Itálie nadhodnocuje asi o ⅓ prvek úderný. Maďarsko, jak se zdá, zvýší počet lehkých kulometů u roty, jakmile vyřeší otázku jejich zavedení, bude se blížit asi poměru Itálie.

Dnes lze těžko rozhodnouti o oprávněnosti některého z obou směrů. Možno snad usuzovati, zda je nezbytně třeba k získání všeobecně uznávané převahy palby dotovati pěchotu i převahou zbraní a nepostačí-li k udržení palebné převahy při menším počtu zbraní hojně dotování střelivem a dobré organisování včasné náhrady eventuálně zničených samočinných zbraní.

Pro organizaci čet z družstev různorodých mluví otázka vedení. Tíhu boje nese nejnižší bojová jednotka pěchoty a její velitel. U nás dnes poddůstojník-velitel družstva, u směru „německého“ důstojník-velitel čety. Zdá se účelnějším svěřiti odpovědnost za boj základní jednotky pěchoty lépe školenému důstojníku, nežli učiniti z něho jen orgán, uvádějící v soulad činnost družstev, jemuž jest ovšem dovoleno organisovati si v boji z čety „kulometná, údernická nebo granátnická seskupení“.

Zbraně pěchoty rozděluje italský předpis na lehké a těžké. Zvláštní důležitost přikládá užití puškového granátu. Granátometem vyzbrojuje všechna úderná (= střelecká) družstva, t. j. $\frac{3}{4}$ osob čty. Vidíme velký nepoměr vzhledem k naší četě, v níž má tuto výzbroj dnes jen $\frac{1}{6}$ počtu. Puškové a pak ruční granáty mají nahrazovati podporu dělostřelectva hlavně v bezpečnostním pasmu. Proti jiným předpisům pokládá italský Cvičební řád užití kulometné roty jako celku jen za výjimku, pravidlem je přidělování čet pěším rotám, ovšem pravidlem nikterak dogmatickým. Předpis připouští přidělování těžkých kulometů i pěším četám. Zdá se, že v rámci působnosti velitele čty nelze dostatečně využití vlastností této zbraně, často tak nebude moci učiniti ani velitel roty. Kulometry nezdvojuje (francouzský předpis), obvykle pracuje jako celek četa (3 kulometry).

Puška je spíše zbraní k osobní ochraně a nahrazuje v nutnosti lehký kulomet, jenž je hlavní palebnou zbraní pěší čty. Ruční granát rozhoduje boj na malé vzdálenosti, bodák a útočný nůž vítězí v řeži, má být rozhodující zbraní pěšáka v zteči.

Rozdělování pěchotních zbraní na těžké a lehké má obdobu ve všech moderních armádách, jejich hodnocení vysvitne z tabulky.

Zbraně		Prakticky užitečný dostřel v m					Poznámka
		Francie	ČSR.	Německo	Itálie	Maďarsko	
lehké	ruční granát	30-40	40-50	25-40	30-40	25	Údaje jsou čerpány z příslušných předpisů a značí vždy použití jedné zbraně — nikoliv hromadné palby.
	pistole	50	35	25	30	50	
	puškový granát	170	200	150	200	—	
	puška	400	400-600	400	400	400	
	lehký kulomet	1200	600-1200	800	5-800	800	
těžké	těžký kulomet	2400	2000	2000	1000	2000	
	pěchotní (doprovodné) dělo	1500	—	(2-3000)	1500	—	
	lehký minomet (moždýř)	(2000)	1000	1100	—	1000	

Pěchotní děla jsou zbraní velitele praporu.

Dělostřelectvo má (jako těžké zbraně) v předpise přesně vyčtenou úlohu. Všechny zbraně pracují vždy a výhradně v prospěch pěchoty. „Její vítězství jest i vítězstvím jejich.“ Předpis uvádí stručně vše, co musí vědět o dělostřelectvu důstojník pěchoty.

Tanky nahrazují dělostřelectvo pro přímou podporu. Pěchota využívá jejich úspěchu, soustřeďuje svou pozornost na odhalování a ničení protitankových zbraní. Zničení tanků neohrozí však úspěch dobré pěchoty.

Spolupráci zbraní věnuje předpis zvláštní péči. Při tom však zdůrazňuje soběstačnost pěchoty, která, je-li dotována dostatečným počtem zbraní s plochou i zakřivenou drahou letu střely, zvláště granátometů, může vítězně rozhodnouti boj i bez podpory zbraní sesterských.

Útočný boj jediné vede k vítězství. Celý předpis je veden v útočném duchu, shoduje se v této okolnosti s předpisy a doktrínami všech moderních armád. Frontálně útočí pěchota jen v nutnosti, vždy je třeba vyhledávat bok a týl nepřítele, obchvacovati, hledati nejslabší bod. Soustřediti úsilí na zvolený směr, nerozptylovati se.

Za přibližování se použije palby co nejpozději. Zjednáni dotyku není zřejmě předpisem vyznačeno.

Útok musí býti vždy dobře podporován palbou, její převaha rozhoduje. Na rozdíl proti předpisu německému uvádí zde Cvičební řád pro všechny jednotky podrobně šířky pásem v různých fázích boje a hloubky jednotek. Analogii najdeme v předpise francouzském. Je zajímavé srovnati u několika armád šířky pásem svěřených při útoku pěšímu praporu. Mám na mysli jen útok ve volném terénu, při útoku na opevněnou posici předpisy redukuje vesměs šířku pásma na polovici i více, celkový výsledek by se valně změnil.

Pěší prapor		Francie	ČSR.	Němcko	Italie	Maďarsko
Útočí	v pásmu m	700-1000	až 750	400-800	500	400-800
	průměrně m	850	675	600	500	600
Těžký kulomet na šířku asi m		70	55	50	40	100
Lehký kulomet na šířku asi m	A	70	55	75	60	100
	B	23	18	33	28	50

Eliminujeme-li Maďarsko vzhledem k nevybudované dosud organizaci střeleckých družstev, můžeme pozorovati, jakou dotaci samočinnými zbraněmi pokládají dotčené armády za dostatečnou k zajištění plnosti palby do šířky (lehkými kulomety) a do hloubky (kulomety těžkými). Průměr je pro těžké kulomety asi na 55 m 1 zbraň, pro lehké kulomety v případě „A“, jež pokládají předpisy vesměs za normální a při němž má prapor 2 roty v 1. sledu, každá rota asi polovinu zbraní v palebném sledu, 1 zbraň na 65 m, při zasazení všech rot a zbraní 1 lehký kulomet na 25 m.

Vidíme určité rozdíly, vyplývající z různých válečných zkušeností resp. z charakteru a konstrukce zbraní.

Dělo pěchoty přiděluje vel. pluku vždy praporům, nejlépe dva kusy k umožnění soustředěné palby.

Třeba dbáti na přesnou spolupráci s dělostřelectvem, zřídka se přidělují děla doprovodná nebo přímo podřízené baterie (v horách).

Úspěchu využívá jednotka bez ohledu na sousedy, pronásledování, třeba jednati co nejodvážněji, dělostřelectvo jde třeba i s prvním sledem.

Z tohoto nástinu je zřejmo, že se italský předpis v ustanoveních o vedení útočného boje téměř neliší od předpisu našeho a jiných armád. Sluší snad opět připomenouti činnost velitele praporu, jenž u nás řídí zejména palebnou podporu rot těžkými zbraněmi z palebné základny (zcela přesně vyjádřeno předpisem francouzským z r. 1929) a podporu dělostřelectvem. Svou kulometnou rotu ponechá zpravidla zcela k své dispozici. Podle italského předpisu řídí velitel praporu palebnou podporu zbylými event. posilovými těžkými zbra-

němi, pěchotními děly a ovšem dělostřelectvem pro přímou podporu. V užití kulometů je mezi předpisy podstatný rozdíl.

Obranný boj nesmí mít ráz trpné obrany, jen ofensivním jeho vedením dosáhneme cíle. Předpis zde ukazuje zřejmě vliv německé doktriny, již ve zvýšené míře převzalo Maďarsko. Při vniku nepřítele podniká útok každá jednotka. Družstva úderná nevyčkají zteče nepřítele; přikračuje-li nepřítel k zteči a nelze-li jej zastavit ručními granáty, vyrazí družstvo ze zákopu a vrhne se na nepřítele bodákem. Okamžité protiútoky provádějí záložní jednotky čet a rot, mířící hlavně do boků a týlu nepřítele. Protiútoky záloh praporů a pluku mají charakter připravených útoků.

V obraně nikdo nepomýšlí na ústup, brání se do posledního muže. Základem přípravy k obraně je plán palby, jeho kustrou a téžistěm jsou kulomety, které křížením palby a bočnou střelbou utvoří palebnou přehradu. Tato přehrada doplněna dělostřelectvem má zastavit nepřítele.

Úderná družstva zahájí palbu až na vzdálenost dostřelu puškových granátů. Pušek se užije hlavně k osobní ochraně. Boj palbou vede pěchota kulomety od hranic dostřelu a granáty, pak bodákem. Posice odporu nemá velké palebné hloubky. Tvoří ji řetěz středisk odporu (naš opěrný bod) čet prvního sledu, obsazených družstvy zesílenými kulomety. Mezery mezi družstvy chrání těžké kulomety.

Ostatní vojska členěná do hloubky jsou zálohami k protiúderům resp. protiútokům; zřídka obsazují vzadu střediska odporu.

Vidíme markantní rozdíl od našeho a zejména od francouzského pojetí obrany. Francouzský Cvičební řád z roku 1929, II. část, čl. 307 (a 151) praví: „Le combat sur la position de résistance est essentiellement un combat par le feu.“ Naš P-I-1 v čl. 587 „obhájce zaráží útok především palbou“ v čl. 789. „Hlavní opora obranných sil se zakládá na úpravě terénu a uspořádání palby“. Oba předpisy tvoří z posice odporu pásmo obsazené a bráněné do hloubky hlavně palbou, italský předpis zná vlastně jen řetěz čelních opěrných bodů.

Krycí posici svěřuje úkol obdobný našemu pojetí, činí ji však hlavní posici a obsazuje ji velkými silami, není-li zvolená hlavní posice dostatečně vybudována. Je to analogie našeho předpisu důrazněji vyjádřená. Poté je její osádka vzata z jednotek hlavní posice a zmenšena i na hlídky.

Jednotkám bývají svěřena v obraně pásma podle našeho pojetí značně úzká. Prapor brání frontu od 600 do 1000 m, u Francouzů do 1000 m, u nás 750—1500 m, podle Polního řádu až 2250 m.

Velitel pluku může nasadit protiútoky k oklamání nepřítele i za protipřípravy dříve, než vyrazil nepřítel k útoku. Při ztrátě části hlavní posice je konečným cílem protiútoky krycí posice a obnovení obranné sestavy, využití úspěchu dále řídí vyšší velitelství.

O úpravě terénu nepodává předpis přesnějších dat.

Obsáhlá kapitola je věnována výcviku hlídek. Předností předpisu najiisto jest utvoření samostatné zvědné čety, v níž má velitel již z míru cvičený orgán pro vyhledávání zpráv. Funkce hlídek je přesně rozdělena, vysílány jsou i na značnou vzdálenost, na př. přezvědné hlídky na 3—4 km (u nás na 1500—2000 kroků P-I-1, čl. 756) a co do početnosti malé.

O ústupu nenajdeme v předpise téměř zmínky. Boj na zdrženou předpis nezná. Taktéž zvláštním druhům boje (v horách, v lese, v noci a mlze, v osadách, boji o soutěsky, boji s tanky, krytu a

ostraze, výpadům atd.) nejsou věnovány samostatné odstavce, jež obyčejně najdeme v předpisech jiných armád. Cvičební řád se zmiňuje o některých z nich při vyličení způsobu boje pěších jednotek. Pominuta je též přezvědňá a zajišťovací činnost jezdeckta v prospěch pěchoty.

O b s a h o v ě je předpis velmi věcný a logický. Možno jen schvalovati oddělení individuálního a technického výcviku v samostatný předpis. Nabývá se tím přehlednosti a předpis není zatěžován. Výcvik malých jednotek usměrňuje zcela podrobně a udává přesná data. Vše směřuje jasně k jednotné doktríně, jejíž volnější výklad je ponechán až velitelům s vyšším taktickým rozhledem.

Vhodně jsou zužitkovány válečné zkušenosti v organisaci i v doktríně.

Ofensivní duch předpisu je dobře přizpůsoben charakteru a psychologii národa, z něhož jižní horká krev činí spíše nadšeného útočníka nežli pasivního obránce.

Stálé zdůrazňování mravních hodnot vojáka vhodně buduje na dobře organisované a všechny složky národa zasahující branné přípravě a výchově.

Tento nový moderní Cvičební řád vhodně doplňuje dosud vydané předpisy pro vedení velkých jednotek. Pěchota jím vychovaná bude vojskem, které může s úspěchem dostáti ve všech požadavcích moderní války.

Plk. gšt. Jiří BIRULA:

Obchvatný manévř turecké armády u Sarykamyši roku 1914 na kavkazské frontě.

I.

Je tomu 15 let, co se na rusko-turecké frontě v jižním Kavkasku odehrála pro obě bojující strany velmi krvavá bitva u Sarykamyše, kde turecký ministr války generalissimus Enver paša, stoupenec německé válečné doktríny, pokoušel se uplatnit Schlieffenovy „Cannae“ s pevným úmyslem zničit ihned po vyhlášení války Rusku celou její kavkazskou armádu.

Tento manévř Turků, který v prvním období bitvy sliboval velký úspěch, ač se konec konců nepodařil, ba stal se hrotem velké části 3. turecké armády, přece zůstává velmi instruktivním příkladem manévřu na křídle, který se nyní po světové válce 1914 až 1918 stává jak ve smyslu strategickém, tak i taktickém jakýmsi dogmatem mnohých moderních armád.

Světová válka byla zahájena většinou států manévřem na křídle, ne vždy ovšem úspěchem korunovaným. Byli to především Němci, kteří hleděli získati největší úspěch s nejmenšími ztrátami, a vystříhali se jakýchkoli čelních akcí, soustřeďující veškeré možné úsilí na obou neb alespoň na jednom křídle soupeře.

„Cannae“ a „Leuten“ — dvě klasické bitvy, vládly mozkiem a duší německé armády a byly hlavní jak strategickou, tak i taktickou doktrínou jejího veškerého vojska; zdálo se mnohdy v boji, že jim i nejnižší velitel, ba i prostý voják rozuměl a hleděl vybojovati své „Cannae“ a svůj „Leuten“, třeba i v nejmenším měřítku!